

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky utca 1. sz. Földszint (Arany Bika bérház). Tel.: 113. (7 mellék-állomással). Szerkesztőségi hivatalos órák d. n. 3-7-ig.

KELETMAGYARORSZAGI NAPLO

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky u. 1. sz. (Arany Bika bérház) félemelet. Tel.: 113. (7 mellék-állomással.) Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig.

A szövetkezeti mozgalom sikere

„A mi telfogásunk a szövetkezetek kérdésében a magasabbrendű vagy alacsonyabbrendű életforma kérdése” — mondotta a kesesi értekezleten Bogdár József és ezzel világosan kijelölte azt a szerepet, amit a szövetkezeteknek az új magyar élet megteremtésében be kell tölteni. A szövetkezetek megteremtése annyit jelent, hogy jobb, szebb és emberibb életformát biztosítsunk a magyar parasztságnak; a magyar föld gazdaságosabb kihasználását; a világversenybe való bekapcsolódás lehetőségét; az évszázados magyar parlagon elűnését és Széchenyi István régi álmának megvalósításával együtt a jómódot is megvalósítjuk, a jómódtól annyira elmaradt magyar falvakban.

Ilyen előnyök mellett senki sem csodálhatja, hogy a kis- és középparasztság hatalmas tömegei megértették a szövetkezeti kérdés megoldását és legyőzték azt az első idegenkedést, ami minden újdonsággal szemben elfogja a paraszti embert. A szövetkezeti mozgalom aránylag rövid idő alatt máris hatalmas eredményeket ért el az országban. Földművelésügyi miniszterünk száma már 2500-ra emelkedett, a gabonafeldolgozásban már 200 földművelésügyi központ augusztus hónap folyamán 37,5 millió forintot forgalmat bonyolított le.

De még ezeken az adatokon is jobban megerősíti a szövetkezeti mozgalom terjedését az a sok vidékről érkező hír, amely az egyes helyi szövetkezetek működéséről és sikereiről számol be. Hódmezővásárhelyi parasztok a szövetkezet útján máris átérthettek az öntözéses gazdálkodás fejlett módjára. A vásárhelyi határban mintegy 800—1000 kat. holdra terjedő területen az állam megépíteti az öntözési csatornákat, ha a termelők vállalják az öntözéses művelést. Természetes, hogy a gazdák nagy része már szövetkezeti úton kíván bekapcsolódni a szövetkezésbe. Ez ugyancsak Vásárhelyen 109 családdal megalkult a földművelő szövetkezet 764 új bérle, majdnem 3500 holdon valóstíva meg ez, a legfejlettebb művelési mód.

Sokat beszélhetünk a jótékony Földművelésügyi miniszter munkájáról. Ennek is meg kellett küzdenie a sokot: bizalmatlansággal, az újdonság iránt feltámadó hitetlenkedéssel, de diadalmasan állta a küzdelmet.

Sokat lehetne még hasonló példákat felhozni arról az ezer apróságra kiterjedő munkáról, amit a szövetkezetek végeznek az országban és aminek az eredménye egy nagyszerű országos változás: mezőgazdaságunk fejlődése. A szövetkezet jó hatásáról mindenki értesülhet a parasztságot körül és az a lelkes csatlakozás, amivel most veszik körül a szövetkezeteket, mindennél jobban mutatja sikerüket és az előttük álló szép jövőt.

Gyermek felvételek
Horváth Istvánól
Simonffy-utca 1-b.

A Gazdasági Főtanács szociális határozatai

Gyermeksegélyt kapnak a munkavállaló hadigondozottak és özvegyek — A dolgozók fizetéséből decemberben nem lesz levonás — Másfélmillió forint a munkanélküliek karácsonyi segélyére — A kormány 800 vagon káposztát vásárol össze — Újabb 250 vagon vetőmag a szövetkezetek részére — A munkaközvetítés újjászervezése — A magánsertésvágás könnyítése

A G. F. csütörtöki ülésén úgy határozott, hogy valamennyi munkavállaló hadigondozott, özvegy és árva a segélyezett első gyermek után 50 forinttal, második után 55, harmadik után 60 forint és minden további gyermek után további 5—5 forinttal több gyermeksegélyt kapnak. Ezenkívül engedélyt adott arra, hogy valamennyi vállalatnál és hivatalnál karácsonyi ünnepségeket rendezzenek a gyermekek részére.

December hónap második felében a dolgozók fizetéséből nem kell a folyamatos törlesztést levonni a havi fizetéses tisztviselők fizetéséből pedig a kedvezményes részlettörlesztés 50 százalékát lehet levonni.

A munkanélküliek karácsonyi segélyezésére másfélmillió forintot

utalt ki a G. F.

A kormány 800 vagon káposztát vásárolt össze, hogy segítsen a termelőknél, akiknek a jótérmet következtében eladatlan feleslegük maradt. Ebből a mennyiségből 600 vagon savanykót káposztát készítenek.

A magánfogyasztásra levágható sertések számát a tavalyhoz mérten jelentősen felmenek. Tavaly minden három családtag után lehetett egy sertést levágni, az idén minden két családtag után vágható le sertés. A pártban számú családtagok után még további egy sertést lehet ölni. A zsírdarabja változatlan maradt.

Újabb 200 vagon búzát, 50 vagon rozs vetőmagot bocsátanak a táblás művelést folytató földművelésügyi kistérségek, földművelésügyi ke-

zetek és kishaszonbértek rendelkezésére. Az akció a MOSZK-ban nyitja le.

A G. F. határozata értelmében az egész munkaközvetítést a szakszervezetek bevonásával az újjászervezett állami munkakereskedőközpontok hivatal látja el. A hivatal nyilvántartja a fizikai és értelmiségi munkavállalókat, figyelemmel kíséri a munkaerőszükségletet, gondoskodik a szakmunkások utánpótlásáról, a szakmai átképzés megszervezéséről és a tanácskövetítéséről is.

A G. F. megengedte, hogy magányos és magyar kizárólagos könyveket ajándék formájában lehet küldeni az Ibusz útján. A küldemény súlya nem haladhatja meg a 2 kg-ot.

Visinszkij újabb állásfoglalása az UNO-ban Magyarországról és a népi demokráciák felvétele mellett

Továbbra is súlyos a francia belpolitikai helyzet

Az Egyesült Nemzetek különleges politikai bizottsága szerdán folytatta az új tagállamok felvételéről szóló vitát. Több felszólaló után Visinszkij szovjet megbízott élesen visszatámasztotta a szovjetellenes vádakat. Cohen amerikai megbízott — folytatta Visinszkij — azt javasolta, hogy Bulgária, Románia és Magyarország változtassa meg kormányát. Ez lábbal tiprása az alapokmány 4. pontjának, amely biztosítja a kisnemzetek szuverenitását. A posztami egyezmény az Egyesült Államokat is kötelezte, hogy a békekötés után támogatja a három volt csatlósállam felvételét az Egyesült nemzetek sorába. Az USA Bulgáriát azzal vádolja, hogy megsérti az „emberi jogokat”. Ez furcsán hangzik azoknak a szájaiból, akik négerket lincselnek és megakadályozzák a legelenyebb polgári jogok gyakorlását. Ezután Cohen amerikai megbízott megismételte, hogy ellenzi Bulgária, Románia és Magyarország felvételét. A vitát ma folytatják.

A FRANCIA NEMZETGYŰLÉS

Kedd és szerdai vitái után a párisi sajtó a válság gyors kibontakozását várja. A szerdai ülésen három szavazás során a nemzetgyűlés kis többséggel megszavazta a bizalmat a kormányra. Ezzel szemben Queuille helyzete egyáltalán nem szilárdult meg, miután a kommunisták máris újabb három indítványt terjesztettek be, amelyeknek vitája ismét alkalmas lehet arra, hogy megbuktassa a kormányt. Ezek közül az indítványok közül az egyik a francia sztrájk kérdésével, a másik pedig a legutóbbi párisi véres eseményekkel foglalkozik.

Növekvő a politikai feszültség, a francia kormány két kommunista képviselő és három baloldali lap ellen fogarattá vált intézkedé-

se is. A kormány kérte a két kommunista képviselő mentelmi jogának felfüggesztését és ugyanakkor Marie Igazságügyi miniszter áttette az ügyészségre Ramadier h. ügyminiszter panaszát „a katonák felkeltetése és a kommunista kormányellenes rágalmai” ügyében. Ez a lépés a Humánitást és az Avant Garde és a Consort című baloldali lapok ellen irányult, miután ezeknek a lapoknak az volt a „bűnük”, hogy az írták: „Franciaország sohasem visel háborút a Szovjet-Unió ellen”.

A nagy bányászsztrájk övenkettedik napján a francia bányászok továbbra is szilárdan állják a bérharcot. A szovjet bányászok újabb 57 millió frankot küldtek a bányászok szolidaritási alapjára.

A kereskedelmi alkalmasságok nagy többsége mind Párisban, mind pedig a vidéken a sztrájk mellett szavazott.

A KINAI HADSZINTERRŐL

Erkeztet legújabb jelentések szerint Peking és Tientsin körzetében a szembenálló felek nagy útközetre vonultak fel.

Wellington Koo, Kína washingtoni nagykövete tegnap személyesen kérte meg Truman elnököt Kína támogatásának fokozására. A Fehér Házból távozóban a nagykövet csupán annyit közölt az újságírókkal, hogy Truman elnök biztalan válaszolt. Az Algol amerikai haditengerészeti szállítóhajót hétfőre Sanghajba várják megrakva a kínai kormány számára küldött fegyverekkel és löszerekkel. Ez lesz az első olyan fegyverszállítmány, amelyet az USA haderejének hajója visz a kínai kormányra.

MI VAN AZ ESZAKATLANTI SZÖVETSEG MÖGÖTT?

A moszkvai Trud írja: A nyugati sajtó közleményéből kiderül, hogy az Észak-Atlanti szövetség-

hét államból állna: az Egyesült Államokból, Kanadából, továbbá a nyugati szövetség öt tagjából. A szövetség katonai jellegű lesz és tervezői kiegészítéssel szánnak az USA és a délamerikai államok között létrejött pánszerződéshez. Be akarják vonni az Észak-Atlanti szövetségbe a skandináv államokat, Olaszországot és Portu-

Megjelent a csehszlovákiai magyarok állampolgárságának visszaállításáról szóló törvény

Prága. A csehszlovák köztársaság törvényteráiban megjelent az a törvény, amely a magyar nemzetiségű csehszlovák állampolgárságának visszaállításáról intézkedik. A törvény értelmében azok a magyar nemzetiségű személyek, akik 1938. november 1-én csehszlovák állampolgárok voltak most a csehszlovák köztársaság területén laknak és nem polgári idegen államnak, minden további eljárás nélkül megkapják a csehszlovák állampolgárságot, amennyiben a törvény hatályba lépésétől számított 90 napon belül hűséget fogadnak a csehszlovák köztársaságra. A férjrel, illetve apával, vagy anyával együtt megszerzi a csehszlovák állampolgárságot az ei-

gálát is. Elsősorú szerepet gazdának a szövetségben Nyugat-Németországnak. A tervezett Észak-Atlanti szövetségi egyezmény szembeállítja az egységes katonai vezérkar létesítését, új kölcsönösletű törvény életbeléptetése a hadianyag ellátására, továbbra az a pont, amely jogot biztosít az Egyesült Államoknak és Kanadának, hogy támaszpontokat építhessenek a többi tagállam területén. Vitás hogy az Észak-Atlanti szövetség elsőrendű eszköz lesz az amerikai és angol háborús szítók kezében. A terv azonban a néptömegek növekvő ellenállásával találkozhat.

VEenezuelában

szerdán államcsíny történt és katonai csoport ragadta magához a hatalmat. Jimenez, a katonai junta feje — jobboldali reakciói zsoldosa. A hatalomra tört katonai junta Galagos miniszterelnököt és a kormány több tagját bebörtönözték. Az egész országban kihirdették az ostromállapotot.

Egy másik rádiójelentés szerint a hadsereg reakciós vezetői azért vették át a hatalmat, hogy megelőzzék a demokratikus elemek hatalomra jutását. A venezuelai munkásság és parasztság ugyanis állást foglalt Galagos kormány mellett és kérték nyilatkozott arra, hogy az alkotmányt minden erőszakos beavatkozással szemben megvédi (MTI).

MAGYARORSZÁG NEM VESZ RÉSZT AZ UNESCO KÖZGYŰLÉSÉN

Az Egyesült Nemzetek nevelési tudományos és kulturális szervezete az UNESCO harmadik közgyűlését tartja Libanon fővárosában, Beyrutban. Magyarországról, amely egyébként teljes jogú tagja az UNESCO-nak, ezen a közgyűlésen nem képviselteti magát, mert mint illetékes helyett nem tartja megfelelőnek.

Egyes megyei és községi állásokat állami állásokká szerveznek át

Az országgyűlés ülésén Zöld Sándor előadó ismertette az egyes vármegyei és községi állásoknak állami állásokká való átszervezéséről szóló törvényjavaslatot. A szervezőkódexhez korszerűen felépülő és tervszerű közigazgatás szükségessége — mondotta az előadó.

A közigazgatás azonban csak akkor tereszerű, ha irányítása egységes. A közigazgatásnak el kell jutnia a mindennapi élethez, össze kell forrnia a néppel. A községek-

ben, járáásokban olyan tisztviselőre van szükség, akiket a kormányhatóság választ ki a legmegbízhatóbb emberek közül. A kinevezési rendszer lebetűségeit ad arra is, hogy az alkalmazottak zártmunkájúak legyenek és egyenlő származásúaknak megfelelő helyen működjenek.

A javaslathoz elsőnek Teleki Páter (DNP) szolt hozzá, aki a javaslatot nem fogadja el.

Tisza József (MDP) szerint a javaslat újabb lépést jelent a fe-

dális csökevények felszámolására. Kiss László kigazda hangsúlyozta, hogy a törvényjavaslat nagymértékben támogatja a népi demokráciát, a falusi kizsákmányolók elleni harcban.

Helyeselte a javaslatot Génes István demokrata néppárti, míg Pócsa Lajos pártokivüli a javaslat ellen szözlaltak fel.

Az előadó sorra megcáfolta az ellenzék felhozott érveit.

Két hadifogolyvonat érkezett tegnap este Debrecenbe

A máramaroszi gyűjtőtáborból szerdán este indították el az idei 54. és 55. hadifogolyvonatokat. A MAV két szerelvénye csütörtökön délelőtt haladt át a magyar határon és a foglyok tegnap este érkeztek meg Debrecenbe.

Az 54. hadifogolyvonattal 2 tiszt, 153 altiszt, 1044 legénység és 1 polgári személy tért haza, míg az 55. hadifogolyvonattal érkezettek között 23 tiszt, 175 altiszt, 997 legénység és 8 polgári személy volt. Így az előző szerelvényvel 1200, az utóbbival 1203 hadifogoly érkezett haza, úgyhogy a tegnapi napon össze-en 2403 hadifogoly jött. Mivel a szerelvények az esti

A Ház a javaslatot elfogadta. A választói névjegyzék helyesbítésének elhalasztásáról, valamint a kiskorúak és gondnokoltak pénzügyi nek elhelyezéséről és a gámpénztári tartalékalap megszüntetéséről szóló törvényjavaslatokat az előadók ismertetése után vita nélkül elfogadták.

A Ház pénteken tartja legközelebbi ülését.

órakban érkeztek a hazatértek részletes névsorát nem a t mo cunkban megismerjük és így a haza tért debreceniek részlegé: névsorát adjuk. A többi hazatértek névsorát holnapi számunkban közöljük.

Az 54. szerelvényvel a következő debreceniek érkeztek:

Balogh Károly Csillag utca 67, Benke Ferenc, Vásáry István Maróthy utca 2, Deák Bálint Széchenyi utca 5, dr. Kulcsár László, dr. Hoppick Gyula Peterfia utca 6, Dobi Bálint, Borusz Béla Rákóczi utca 29, Varga Ferenc Ondód, Tarr János Percecs dűlő és Mózes Imre K. Tóth utca 38.

A „Tudor Vladimirescu-Debrecen“ hadosztály évfordulója

A román népköztársaság követegének sajtóosztálya által kiadott Román Tájékoztató közli:

November 15-én ünnepelték az ötödik évfordulóját annak, hogy a Szovjetunió területén megalakult a Tudor Vladimirescu hadosztály, az első munkásokból és parasztokból álló román fegyveres alakulat, mely az ország felszabadításáért a szovjet hadsereg oldalán harcra indult a fasiszta ellen. Ez a hadosztály, amely a mostani román néphadsereg magját jelentette.

Igy váltak a román hadifoglyok legjobbjai a román nép szabadságharcosaivá, akik nemcsak az ország függetlenségének és az együtt

elő népek szabadságának kivívásához járultak hozzá, hanem tevékenyen résztvettek a fasiszta béklyóban vergődő Magyarország és Csehszlovákia felszabadításában is. Vitéz haditetteivel ez a hadosztály beírta nevét a közép-európai népek felszabadításáért vívott harcban. Közreműködésének értékességét mi sem bizonyítja jobban mint az, hogy Debrecen felszabadítása után Sztálin generálisimmusz napiraparcsa a Tudor Vladimirescu-Debrecen nevet ajándékozta neki megkülönböztetésül. 1945 május 3-án pedig a Szovjetunió legfelsőbb tanácsa a Vörös Zászló Renddel tüntette ki.

Az új állampolgársági törvényjavaslat

Az országgyűlés csütörtöki ülésén a magyar állampolgárságról bejelentett törvényjavaslat a következőket tartalmazza:

A magyar állampolgárság leszármazás, házasságkötés és honfoglalás révén szerzhető meg. Leszármazás útján a magyar állampolgár férjnek házasságából született gyermeke, vagy házasságon kívül született gyermeke, ha azt magának ismeri el, vagy jogos bírói ítélet annak atyjává nyilvánította, magyar állampolgára válik. Házasság kötés útján a magyar állampolgárra válik az a nem magyar állampolgár, aki magyar állampolgárral köt házasságot és azt megtartja, vagy a házasságot elszakítja, vagy a házasságot bíróség felbontja.

Honosítható az a nem magyar állampolgár, aki kérelmét megelőző 3 év alatt megszkítas nélkül Magyarországon lakik és honosítása az állam érdekében nem ártó. Ezen kérelmek tárgyában is honosíthatja a belügyminiszter azt az idegen állampolgárt, aki Magyarországon lakik és itt élelvepedett, ha felmondta magyar állampolgárvolt. A honosítás különös méltány, érdemi körülmények teszik indokolttá. A honosítás hatálya kiterjed a hazatérésre, ha a honosítás 6 ó is kéri, valamint a gyermekeire is.

A magyar állampolgárságot elveszti az a nő, aki külföldi állampolgárral köt házasságot, valamint az a házasságon kívül született gyermek, aki törvényesítése esetén atyjának külföldi állampolgárságát megszerzi, kivéve vonatkozóan ezt a rendelkezést abban az esetben is alkalmazni kell, ha az illető a törvény hatálya lépté előtt kötött házasságot nem magyar állampolgárral.

A belügyminiszter megfoszthatja magyar állampolgárságától azt aki a kormány engedélye nélkül más ország közszolgálatába lépett, más állam kormányától vagy annak szervétől vagy külföldi politikai szervezettől a magyar kormány engedélye nélkül politikai jellegű szervezet tagjává vált, továbbá aki az ország területét a jogszabályok megsértésével engedély nélkül elhagyja.

Ak magyar állampolgárságát elvesztette az kérheti a visszahonosítást. Ehhez általában ugyanazok a feltételek szükségesek, mint a honosításhoz. Mindaddig, amíg a külföldi állampolgárság nem bizonyul, magyar állampolgárnak kell tekinteni azt, aki a magyar állampolgárság megszerzése után Magyarországon területen született, vagy itt találtak, itt neveltek fel, az a magyar állampolgár, aki más ország állampolgára is, ma-

November 27-én, szombat este 8-kor a BIKA nagyermben Jegyelvétél: Bika haliban Fűtött terem!

SÁRDY JÁNOS

PÁRTÉLET

VASÁRNAP GAZDAGYÜLÉS

A Független Kisgazda Párt debreceni szervezeteinek gazda-tagozata vasárnap délelőtt 11 órakor a pártszervezet nagyermben taggyűlést tart. A taggyűlést megelőzően a gazda-tagozat választmányja ülészik és ott Kiss Ferenc tanyai titkár fog ismertetni igen fontos szervezeti ügyeket. A 11 órakor kezdődő gyűlésen Szigethy Gyula országgyűlési képviselő, pártelnök és Birtha János megyei főtitkár mond politikai és gazdasági tájékoztatót. A tagozat vezetősége felhívja a tagságot, hogy a gyűlésen minél nagyobb számban és pontosan jelenjen meg.

HAJDÚ ÉS BIHAR MEGYE EGYÜTTMŰKÖDÉSE

A Független Kisgazda Párt hajdúmegyei szervezete befejezte gyűléssorozatát Hajdú megye területén. A balatonkeneszi értekezlettel kapcsolatban a párt biharmegyei szervezete most szervez nagyarányú gyűléskampányt a megye területén. E gyűléssorozatba erőteljesen bekapcsolódik a hajdúmegyei szervezet is, ezzel is kifejezve juttatva azt a bensőséges viszonyt, mely a két megyei szervezet között fennáll.

VASÁRNAP GYÜLÉS HAJDUDOROGON

A Kisgazda Párt hajdúmegyei szervezete november 28-án, vasárnap délelőtt 12 órakor taggyűlést tart Hajdudorogon. A megújított dorogi szervezet tagsági előtt Kálmán Ferenc v. országgyűlési képviselő és Reményi József főtitkár tart politikai tájékoztatót.

A KISGAZDA PÁRT FÖLDESI SZERVEZETE

Vasárnap este 8 órai kezdettel újjáépített párhelyiségében műsoros összejövetelt rendez, melyen Jámor István országgyűlési képviselő és Bartha János megyei főtitkár mond beszédet.

A DEBRECENI SZERVEZET

Értelemiségi tagozatának mai pártnapja közbejött akadályok miatt elmarad.

December 1-én bevezetik a közigazgatási számrendszert

December 1-én kezdődően a Magyar Közlönyben és a többi hivatalos lapban minden rendelet, utasítás és általában minden jogszabály közigazgatási számmal ellátva jelenik meg. Ezt a számot a hivatalos lapok a rendelet szövege előtt közlik, tekintettel arra, hogy ezek a számok egy bizonyos tárgykörrel kapcsolatban állanak. Az új rendszer nemcsak azt teszi lehetővé, hogy a hivatalok, üzemek, valamint ipar és kereskedelem az őket érdeklő rendeleteket összegyűjthessék, hanem lehetővé teszi azt is, hogy a jogkereső közönséget az ország minden hivatalában közvetlenül odairányítsák, ahova ügyük tartozik. A közigazgatási rendszám helyettesíti ezentúl a számtalan aktaszámot, irattári számot, könyvtári számot stb.

További tiltakozások a mindszenyizmussal szemben

A budapesti Fáy András gimnázium Mária kongregációjának profektusa és a Hunfalvy János kereskedelmi középiskola Mária Kongregációja kifejtette tiltakozását Mindszeny reakciós politikája ellen.

A székesfehérvári kongreganista diákok felhívást intéztek diáktársaikhoz Mindszenyék uszi aisaival kapcsolatban és kérték a püspöki kart, hogy mielőbb hozza létre a katolikus egyház és a népi demokrácia közötti megegyeztet. A székesfehérvári kongreganisták nyílt levelehez három egri leánviselő is csatlakozott.

Magyar küldöttség Leningrádban

Leningrád. A Szovjet Unióban tartózkodó 3 tagú magyar küldöttség szerdán Leningrádba érkezett. A küldöttség tagjai Vincoz József, a magyar Szakszervezet Tanács szociálpolitikai titkára, Gyurki Jánosné, a Weiss Manfrád gyár szociálpolitikai bizalmi és Simonovics István a népjóléti minisztérium osztályfőnöke. A magyar vendégeket Leningrádba a helyi szakszervezetek képviselői fogadják. A küldöttség több napot tölt Leningrádban, ahol gyárakat, ipari üzemeket, építő intézményeket és a város egyéb nevezetességeit tekint meg. (MTI)

Filmvetítő gépeket kapnak a magyar vidék dolgozói

Beszélt gépek címmel hasznos és érdekes filmápolítási sorozat kiadását kezdte meg a kultuszminisztérium. A falvak szazait látják el olcsó és korszerű filmápolítást végző gépekkel és ezekhez a gépekhez a legkülönbözőbb előadasművek és filmápolítási sorozatok készülnek. A régi nagyméretű és 4000 forintcs vetítőgépeket fokéletesen pótolják az apró hazai gyártmányú, 350 forint körüli vetítőgépek. A kisgépek akkumulátorral működnek így a villanyvilágítás, sal nem rendelkező községekben és anyákon is használhatók. A kultuszminisztérium a traktorállomások karácsonyi ajándékként diapozitív vetítőgépekkel látja el.

Magyar küldöttség Auschwitzban

A Krakóban tartózkodó magyar küldöttség esztendőben meglátogatta az auschwitzi haláltábor múzeumát és korszerű helyezett el a mártírok emlékművét.

Válóperes asszony tragédiája

Budapesten a Kistalaly-köz 5. számú ház IV. emeletének folyosójáról az udvara ugrott egy jólöltözött fiatalasszony. A mentők a Rokus-kórházba vitték, de meelőtt még a műtőasztalra került volna, meghalt. Kiderült, hogy Várnagy Józsefné 25 éves asszony az öngyilkos férjétől különváltan élt. Esze egy barátjánál együtt egyik szorakozóhelyről a maszkra ment s mindenütt, sokat ivott. Itas állapotban kóvta el öngyilkosságát.

Milyenek lesznek az ipari szakszervezetek

A szakszervezeti funkcionáriusok értekezletén Gács László h. főtitkár az ipari szakszervezetek létfontosságát méltatta. Az ipari szervezetre való áttérés a hirc kérdése — mondotta többek között. — Ellenségeink igyekeznek zavart kelteni sorainkban. Ezeket a mesterkedéseket nem lehet egy kézp alá vonni azokkal az aggodalmaskodásokkal, amelyek a régi szervezetei munkásságát jelentkeznek, akik nehezen válnak meg régi szakszervezeteiktől, vagy azokkal az érdelem ségítkekkel, akik attól tartanak, hogy a munkások nagy tömegében saját érdekeik elszikkadnak. A szakmai szovinizmusnak e szük látókörisége ellen meggyőzőselel kell harcolni. A rokon szakmák egyesítése és az ipari szervezetei kialakítása mindentől az egyenjogúság elve alapján megy végbe. Egyetlen szakma dolgozó sem szorulnak majd háttérbe. Az ellenség által terjesztett röhmr az is, hogy az érdelemiségiek január 1-től kevesebb fizetést kapnak. Az ipari szervezeteit valamennyi iparágban egyszerre lehetetlen megoldni, ezért elősorban a vas, textil, vegyi, élelmiszeri és nyomdaiiparban történik meg az átszervezés.

Az új ipari szervezetebe több tízezer dolgozó került át a régi szervezeteiből. Ezeknek különös érdekeit intézményesen biztosítjuk. Az ipari szakszervezetekbe minden ákerülő réteg részére intőbizottságot alakítanak, amelyek a szakmai érdekképviseleti kérdésekről tárgyalnak és tanácsadó, javaslattevő szervekként működnek az ipari szakszervezetek központi vezetéseiben. Az ipari szakszervezetekben nem lesznek szakosztályok, mert ezek a különállás megrogzítását teszik lehetővé. A tagdíjfizetés tekintetében nem a magasabb tagdíjhoz fognak igazodni, hanem a legmagasabb tagdíjakat fizető érdelemiségieké a tagdíjakat leszállítják. A segélyezés tekintetében rosszabbodás genkit sem érhet, de javul a segélyezés azok számára, akik olyan szervezetből kerülnek át, hol nem volt kiépített segélyezési rendszer.

CSOKONAI SZÍNHÁZ

Pénteken este fél 8-kor Az idényben utoljára

CARMEN

Bizet 4 felvonásos operája

Mozgósínházak mai műsora:

APOLLO

Vasárnapig bezárólag! Orosz ju és angol lány szerelme azelőtt jötte

Tulsó part

Louance O. v. r. r.

METEOR

Vasárnapig bezárólag! Debrecenben először! Dolores Del Rio főszereplésével!

A másik

Lebáncszó bűnjogi regény

VIGSZÍNHÁZ

1948. legújabb Szilárdias

Szibériai rapszódia

Vasárnap bezárólag! Vasárnap bezárólag! Vasárnap bezárólag!

Előadások: Apollo és Vigszínház moziban: 4. ó. 8 órakor!

Meteor: fél 4, fél 6, fél 8 órakor

Vadírát a MAORI szabotázs ügyében

A népszűrészek elkészítette a vadírát a Magyar Amerikai Olajipar Rt. szabotáziás bűnjegyében. Az ügyész Papp Simon vállalatvezető igazgató és Abel Bódog beszerzési osztályvezető ellen a demokratikus államrend megdöntésére irányuló cselekmény büntető eltem dímet Barnabás Kálmán, a vállalat geológiai osztályának vezetője és Binder Béla termelési vezető ellen népellenes bűntett címen emelt vádat. (MTI)

Rövid táviratok

A kultuszminisztériumban általános főosztály és szűlöli munkaközösségek ügyszótálya néven két új ügyszóalnyi létesíték.

A nemzetközi demokratikus nőszövetség budapesti világkongresszusára megérkezett Budapestre a koreai nők küldöttsége.

Cyprusból kivetkezte öt kommunistát, akiket a katonai végbírósg ítélt halálra.

Csangkaiszei megkezdte Peking kiűrtését.

Veszteges kísérlet két kiló sz. loánával és 20 darab tojással. A rendőrség eljárás indított: Tóth Elemér 64 holdas hajdúszóvati nagygazda ellen megvesztegetési kísérlet miatt. Tóth Elemér lakásának egy részét ugyanis a közelmúltban kiutalták egy egyetemes részére. Tóth nem nyugodott bele a hájárózatba, hanem leányát két kiló sz. loánával és 20 tojással elküldte Sain Józsefhez, a hajdúszóvati Földbérőszövetkezet elnökéhez azzal, hogy az „ajándék” ellenében bírja rá Fodor István jegyzőt a kiutalás határozat visszavonására. Sain József a megvesztegetésért szánt ajándékot nyomban beadta a jegyzőnek, akivel együtt értesítették a rendőrséget.

Cégekártyákat a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt.-től
— Bajcsy Zsilinszky-utca 1. Bikabérbáz. —

Elkészült Debrecen 1949. évi költségvetése

A bevételek összege 22 millió, a kiadások végösszege 25 millió forint segítségével pillanatok alatt megállapítható minden költségvetési tétel indokolása és részletezése.

A harmadik kötet az önálló-va-gyonkezelésű vállalatok költségvetését és indokolását tartalmazza.

A költségvetés három kötetbe pontos, jó munka eredménye. A számvetőség beosztott tisztviselői nemcsak az összeállításnál végeztek kimagasló teljesítményt, hanem a 365 oldalra terjedő lírografált rész pontos leírásával is. A költségvetés precízitása, könnyen áttekinthetősége az összeállító irányító főosztályok: Ary Lajos számvetőségi főnök és Keresztesi István számvetőségi főtanácsos érdeme.

A tegnapi napon a törvényhatósági bizottság valamennyi tagja megkapta a költségvetés három kötetét. Rövidesen elkészül a nagy anyagot összefoglaló intern jelentés is, amelyet szintén megkapnak a közgyűlési tagok. A költségvetés tárgyalására december elején kerül sor. December közepén érkezik Debrecenbe a belügyminiszteriumból a költségvetés a helyszínen le tárgyaló bizottság.

A költségvetés részletes ismertetésére még visszatérünk.

Szigorúan megbüntetik és internálják az erdők kártevőit

A debreceni rendőrség erőies eszközökkel lépett fel a debreceni és környéki erdők faállományának pusztító, az erdők kártevőit ellen, akik aztal, hogy a fiatal fákat kivágják, legeltetésre behajtott állatokkal teszik tönkre a közgyógyot, a nemzet gazdaságát pusztítják.

A debreceni rendőrség mint 1. fokú rendőri bíróság most tárgyalta az ilyen első eseteket. Pékó Zsigmond 43 éves volt erdész, Mikepércs 43 éves lakos, aki a szarvasmarhái sorozatosan jogalanul legeltette a fiatal fákból álló erdőben: 30 napi elzárásra és 267 forint erdei kártérítésre ítélte. — K. Sándor József 50 éves hajdú-

sámsóni tanya 1. lakos földműves, aki három darab szarvasmarháját legeltette, több mint 20 napon át az egy éves sarjúerdőben: 60 napi elzárásra és 648 forint erdei kártérítés megfizetésére kötelezte a rendőrbíró. A kihágási büntetésen kívül közigazgatási úton is eljárnak az erdők pusztító, a közvagyon rongálóit ellen, akiket súlyosabb esetekben internálnak.

Ugyancsak az 1. fokú rendőri bíróság íd. Hamar Sándor Hajdúsámsóni tanya 345. szám alatti lakos földműves, mert akácokban legeltette teheneit 50 forint pénzbüntetésre és 108 forint kártérítésre megfizetésre ítélte.

Vesztegetés büntetnének gyanuja miatt

A debreceni rendőrség a múlt nap elfogta és átkísérte a debreceni törvényszék fogházába Berger Hermann debreceni Burgundia utcai lakost, akinek rendes foglalkozása nem volt, állítólag „kijárási” foglalkozott. Most vesztegetés büntetnének gyanuja miatt indult meg ellene az eljárás, mert Ferenc Károly püspökadányi hentes állítólagos szabálytalan, feke evágása ügyében pénzt ígért és adott át egyeseknek az ügy elsimítása érdekében.

Dr. Szarukán József tanácselnök vizsgálóbíró most hallgatta ki az előállított gyanúsítottakat. Ugy Berger, mint Fehér Gyula, Ferenc Károly tagadnak. A vizsgálóbíró Ferenc Károlyt szabaddá bera-

vizsgálóbíró előzetes letartóztatásba helyezte, mivel a felmerült adatok szerint ő akkor már le volt tartóztatva és egyik hozzátartozója tárgyalta Bergerrel. Berger előzetes letartóztatásba helyezte a vizsgálóbíró.

Most kiterjesztik a vizsgálatot, mivel olyan adatok merültek fel, hogy Berger befolyással való üzérkedéssel gyanúsítható.

Berger jóhiszemű emberektől összegyűjtött pénzt és kapott is, azaz, hogy hivatalokban kell átadni egy-egynek az ügy kedvező elintézésé végett, holott az összeg, pénzt ő tartotta meg és csak pénzszere névezett meg többeket azok előtt akikől pénzt vett fel. A vizsgálat most ennek a tisztázására folyik.

Szántásban túteljesítették az ütemtervet a hajdúmegyei gazdák

Hogyan áll a napraforgó és a kukorica beszoigaltatás

A Népi Bizottság tegnap tartotta meg rendes heti taggyűlést. A főispán távollétében or. Sziágyi Ferenc vármegyei főjegyző elnök.

Hankóczy Ferenc közellátási tanácsos ismertette a napraforgó és a kukorica beszoigaltatás eredményeit.

— Napraforgóból 939 vagon termelt. Ebből eddig 760 vagon beszoigaltatás; teljesítették.

— November 30-ig a beszoigaltott napraforgó minden mázsa után 10, illetve 20 forint jutalmat fizetnek a gazdáknak, azonkívül a napraforgó beszoigaltatásában jó eredményeket ért gazdákat a Népi Bizottság díszes kiállításra oklevéllel fogja kitüntetni.

— A MOSZK raktáraiban eddig 1.110 vagon kukoricát gyűjtöttek be. Az előirt kukorica beszoigaltatási köteleesség 4.000 vagon.

Ragó István gazdasági felügyelő ismertette a vármegye őszi mezőgazdasági szántási és vetési munkáinak állását.

Az elővezett tologszántás a vármegye területén 194.682 kat. hold, vagyis 96 százaléka az előirt 202.000 kat. holdnak. Traktor-

szántásban 54.000 kat. hold az előirányzat, ebből 51.088 kat. holdat szántottak fel, azaz 94 százalékát. Ezek szerint felszántottak összesen 245.770 kat. holdat, azaz 230 ezer kat. holdnak 96 százalékát. A szántási munkák még tolyamatban vannak s remény van arra, hogy teljes mértékben el lesz végezve.

— Az előirányzott 120.000 kat. holddal szemben 115.208 kat. holdat vetettek el búzával, ami az előirt területnek 96 százalékát jelenti, míg az előirt 25.000 kat. hold rozslévetel szemben 28.727 kat. holdat vetett el a vármegyei parasztsága, ami 114 százalékot jelent. Az előirt őszi őrparvetés területének 29 százalékát, míg repcevetés területének 334, lucernavetése területének 165, szöszöbükönyvetés területének 121 százalékát teljesítették.

— Hajdú vármegye részére a földművelésügyi miniszter ütemterve szerinti szántási előirányzat 206.000 kat. hold. Ezzel szemben a teljesítmény 245.770 kat. hold, vagyis 119 százalékos s így az országban Hajdú vármegye a harmadik helyen áll.

Vasárnap megismétlik a Fiúk, lányok, kutyákat

A Kisgazda Párt debreceni szervezetének kulturális osztálya elhatározta, hogy egyetlen előadásra felüljti színpadán a Fiúk, lányok, kutyák c. francia vígjátékot. Az előadás iránt olyan nagyjok érdeklődés nyilvánult meg, hogy a jegyeket már elővételben két nap alatt szétkapkodták. Az előadás napján többszázan jelenkeztek jegyért, de már hiába. E nagy érdeklődéstől vezetve a kulturális osztály elhatározta, hogy az előadást még egyszer megismétli: vasárnap este 7 órai kezdettel a Kisgazdapárt színpadán. Jegyek elővételben szombaton reggeltől a pártirodáknak kaphatók.

A Szabadságharcos Szövetség taggyűlése

A Magyar Szabadságharcos Szövetség debreceni csoportja november 29-én, hétfőn délután 5 órai kezdettel taggyűlést tart az Arany Bika nagyteremben. A taggyűlésre Debrecenbe érkező Rosztás István országos főtitkár, aki beszédet mond. A gyűlés keretében a szakosztályvezetők ismertetik a szakosztályok munkáját, elért eredményeit és az új terveket.

A taggyűlés előtt fél 4 órai kezdettel vezetőségi ülés lesz, amelyen részletes az országos főtitkár. A taggyűlésre a Szabadságharcos Szövetség tagjainak minél nagyobb számban való megjelenését kéri.

Európa legnagyobb bábzinháza a debreceni tankerület területén tart előadásokat

Az Első Országos Pedagógiai Bábművészeti Színház, mely Európa legnagyobb bábzinháza, megkezdte a debreceni tankerület területén előadásait és december 6-ika körül Debrecenbe érkezik.

A bábzinház művészeti vezetőjének, Inczély Kálmán tanárnak kezdeményezésére Szegeden letagút. Eddig közel 600 előadást tartottak bejárak az egész Dunántúls és tananyagból kiemelt részleteket bábjáték keretében mutatják be az ifjúságnak. A bábzinház felzárkóztatása másfél vagonos lesz közel egyméteres bábokkal szembe széles színpadon játszanak. Műveikben egyedülálló ez a bábzinház, melynek műsorán szerepel Toldi, Lúdas Matyi, Hősiherke és a hét törpe. Most van előkészületben az Ember tragédiája, János vitéz, Harry János és Faust opera a mianói Scala hangfelvételével. 120 bábze-replője van a bábzinháznak, melyet a román-magyar kultúrcsere keretében tavasszal külföldre is kivisznek. A pedagógiai bábzinház kigyalvaktó városokig megismerteti a korszerű komoly bábjátékkal a közönséget.

Debrecenben fejezik be a Korompay ügy tárgyalását

A debreceni népbíróság három napon át Nyíregyházán tárgyalta dr. Korompay Károly nyíregyházi főorvos bűnügyét, akit több városi közgyűlésen emondott beszédei és újságban megjelent cikkei miatt állított a népbíróság a népbíróság elé dr. Cséke Béla tanácsa 80 nyíregyházi tanult halgatott ki a háromnapos tárgyaláson dr. Korompay ügyét pénteken Debrecenben folytatja és fejezi be a népbíróság.

Meghívó

Folyó hó 27-én este 8 órai kezdettel az UFOZ és a FEKOSZ egyetüvésével nagyszabású műsorral egybekötött bált rendez az Arany János utca 2. sz. a. I. em. színpadtermében. Előrendű zenekar, futót terem, jazz, olcsó büfé. Mindenkit szeretettel vár a rendezőség.

H I R E K

TIED AZ ORSZAG, MAGADNAK EPTEDI!

Száz évvel ezelőtt

1848 november 26-án a pesti Radical Kör a lengyel szabadságharcosok tiszteletére lakomát rendezett; Vörösmarty köszöbösbeszédében a lengyel nemzetet a gyógyhöz hasonlította, melyet a fájdalom vihara sodort fel. Az ünnep végén megzendült a Marsellais (ahogy népiesen hívták: a Marcaii), melynek sorait egyfűt énekeltek magyarok és lengyelek. A lakoma végén Visovszky, a lengyel légió vezére hosszú életet kívánt Kossuthnak, akit Magyarország megváltójának nevezett.

— Várható időjárás: Mérsékelt északi, hónap északi szél felhővonnások, egy-két helyen, inkább csak Keleten kisebb fűtő havazás lehet. A hideg idő tovább tart.

— Ügyeletos gyógyszerárak: „Megváltó” Vöröshadsereg útja 18. „Csokona” Mester u. 43. „Hungária” Szoboszlai út 4/f. sz.

RADIÓMUSOR. Péntek, Budapest 1.: 6.30: Fauradó 7.20: Zene, 8: Kezdeti tanácsadás, 8.15: Itt a muzsika, 9: Csányi Zoltán, Du 12.15: Zongora és énekesek 1: Emlekezés József Párra, 1.15: Hangemelő, 2.15: Népek zenéje, 4: Pedagógiai szakosztály hangversenye, 4.30: Szabadunk hangja, 5.10: Szóvet napok, szövelet emberök 5.20: A Nőszövetség világon, gesztusának híradója, 5.30: Az erdő hangja, 5.45: Az Orion-gyár ifjúsági rádióközvetítése második követtéje, 6.10: A Felső-kamarakörös hangversenye, 6.45: Külügyi híradó, 7: Híradógyűjtés, 7.45: Bezámo ó egy bálgr terne öszövéthezről, 8.30 Rádió énekek, 10.10: Hangos újság.

— Post 11: 6: Tűzoltóság, 6.45: Híradó, 7: Zongora hangverseny, 7: A rádió népszerűsége, 7.30: Sport, 7.45: Ez Budapest, Hangemelő, 8.30: A rádió szabadságharcos, 9.15: Kiváló művészek, 9.30: Sír földi színek, 10.10: Művészek.

— Felvesszük a diplomáciai kapcsolatot Indiával. A két ország közötti diplomáciai kapcsolat felvételét a két ország képviselői létesít egymás székelyországban, hogy a köztük már megévő baráti kapcsolatok ezzel még jobban meg erősödjön mindeket ország hasznára és érdekében.

— Magánalkalmazottak Szakszervezete kellő számú jelentkező esetén tipusbéd akciót júdi december 1-ével. Jelentkezés és felvilágosítás a szakszervezet titkárságán Vöröshadsereg útja 22-24.

— Hajdúnánás megyei városban az országos Állat- és kirokító vásár december 1-én, szerdán lesz megartva Szabadszéri Járkattal vézmentes helyről mindenféle állat felhajtható. Keressétek, lpszeres iparjogosiányukra, hozzák magukkal.

— Felhívának azok a dohánytermelők, akik ipari dohánymagot termelnek a folyó évben, hogy azt haladéktalanul szállítsák be a hajdúdorogi Dohánybeviteli Hivatalhoz.

— Ha nem veszel toto szelvényt nem is nyelhetés.

Tel, hidegben ne várja utcán az autóbussz tanyon a Bikában pár pohár Hubertust.

Arany Bika étterem.

— A japán hatóságok letartóztaták Nagas volt földművelésügyi minisztert, mert állítólag része van a nemrég kirokolt pénzügyi botrányban.

— Az amerikai munkásszervezet nagygyűlésén felkérte Truman elnököt és az új kongresszust, hogy haladéktalanul vonják vissza a munkásellenes Taft-Hartley törvényt.

— A Református Gimnázium 27-én délután 3 órakor szűli értekezletet tart.

— A debreceni törvényszék büntetőtanácsa esütörtökön tárgyalta Fele Kálmán volt rendőr, jelenleg timárségéd, Teleki-utcai lakos és három társa Papp Gábor hentes Csapó u. 34, Erdel Lajos hentes Mörice-utcai és Csató Pál hentes Csapó-utcai lakos vesztegetési ügyét. A vád szerint a hentesek 1946. év végén több alkalommal Balmazújváros, Hajdúszoboszló, Hajdúszovátrol seréseket hoztak be engedély nélkül levágásra és Fele Kálmánnak 20 forintot adtak sertéseket, azok kivül zsirt, szalonnát, hogy a szállítmányt fel ne tartóztassák, beengedjék, sőt több alkalommal Fele a szekéren ült, amikor a sertéseket hozták. A bíróság előtt Fele és társai tagadták a vádat és igazolni kívánták, hogy szállítási engedélyük volt minden esetben, így nem is volt szükség vesztegetésre. A bíróság elrendelte a bejelentett tanúk kihallgatását és a tárgyalást a jövő év január 11-én folytatja, akkor hoz ítéletet.

— Ellopák a bundáját 700 forint értékben a fűtőház ültözőjének egyik szekrényéből Simon Béla Deák Ferenc u. 9. sz. lakosnak. A rendőrség megindította a nyomozást a tettes kézrekerítésére.

— Alkulesos beörö 6000 forint értékét lopott egy Hatvan-utcai lakásból. Kiss Antal Hatvan u. lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki Hatvan u. 18. lakását feltörte és kifosztotta. A tettes 6000 forint értékű ruhaneműt és egy hatlám-pás Telefunken rádiót lopott.

* Elárverezek Fekete Mihály végrehajtót javára Balmazújvároson 1948 november 30-án délután egy órakor Szoboszlai út 12. sz. alatt 4000 forint becserétekű cséplőkazant. Wizer Aladár bírósági végrehajtó.

* Elárverezek Debrecenben Bószörményi út 72. sz. háznál 1948. évi november hó 27-én délután fél 13 órakor 4500 forintba becsült ingóságokat: úgymint kosmai berendezést, horodokat, bori és gumikerékű sztrászekeret. Róth Ernő bírósági végrehajtó.

— Imarod a Kápolnás-utcai templomban. Péntek este gyertyagyújtás 3.35 ó, istentisztelet: 3.45 ó. Szombat reggel 8 ó, délután Mincha ima 3.30 ó szódás sejtet. Szombat kimenetel 4.30 ó. Vasárnap reggel 7 ó. Hétköznap: reggel 6.30 ó, este 4 ó. Szerdán az esti ima keretében dr. Weisz Miksa, főrabbi biblia-magyarázatot tart. November hó 26-án, péntek este az istentisztelet után háromnegyed 5 órakor a hírközéző tanácskermé-ben vallásos összejövetel lesz kidussal, kenyéradással, szentírás-magyarázattal és szombati énekesmunkákkal egybekötve.

— A városismertető és idegenvezető tanfolyam következő előadása ma, pénteken délután 5 órai kezdettel lesz a Déri Múzeum előadótermében. Előadást tart dr. Sajó Sándor „Az idegenforgalom közgazdasági jelentősége” címmel. Ez az előadás a városi tanfolyam hallgatói részére is kötelező amennyiben idegenvezetői vizsgát kívánnak tenni. Az előadás után dr. Pukánszky Béla egyetemi tanár tart előadást Csajkovszkij címmel. Mindkét előadást az idegenforgalmi hivatal rendez. A belépés díjtaian.

— A népszámlálásra jelentkezők a városi elnöki ügyosztály a népszámlálással kapcsolatban összerófróbiztosoknak jeleskötött tanácsot, hogy a f. évi november hó 29-én, hétfőn delelőre hirdett értekezlet elmaradjon. Az értekezlet új időpontját az érdekeltekkel az ügyosztály megfelelő időben közölni fogja. A tanyai iskolában működő cserék számára azonban a hétfőre hirdett értekezlet meg lesz tartva.

ASTORIA
szálloda - étterem
BUDAPEST
nívó - komfortos - olcsó

Rádiókészülékek 9,
kerékpárok 4 és 6 óra
MAYER mérnök
KOSSUTH-U. 13. TEL.: 380.

